

Konekääntäminen ja käännosteknologia Suomen yliopistojen kääntäjäkoulutuksessa

Mikhail Mikhailov (TaY), Leena Salmi (TuY), Juha Eskelinen
(HY)

Tampereen yliopisto, Monikielisen viestinnän ja käännöstieteen maisteriohjelma

1/2

- Käännösteknologiatyökalut esitellään pääosin maisterivaiheessa. Kaikille opiskelijoille annetaan ainakin perustaidot käännöstyökalujen käytössä.
- Perustiedot ja -taidot kaikille
 - Johdatus käännöstieteeseen ja ammattimaiseen käännöstoimintaan (Trados, perustoiminnot)
 - Käännösviestintä suomi -> B-työkieli (käännöstehtävät tehdään Tradosissa)
 - Ammattimaisessa käännöstiimissä toimiminen (käännöstyöpaja, Trados ja muut työkalut)
- Käännösteknologian työkalujen käyttö muissa kursseissa, esim.
 - Erikoisalojen käännösseminaarit
 - Editointi ja korjausluku A-työkielellä

Tampereen yliopisto, Monikielisen viestinnän ja käännöstieteen maisteriohjelma

2/2

- Erillinen erikoistumiskokonaisuus (20 op): Käännösteknologia
 - Johdantokurssi
 - Käännösmuistiohjelmistön harjoituskurssi (Trados tai WordFast)
 - Konekääntäminen ja jälkieditointi
 - Tekstikorpuksien käännoistyössä
 - Terminologia ja terminhallinta
- Käännösmuistiohjelmat: SDL Trados (50 lisenssiä), WordFast (50 lisenssiä + vapaita lisenssejä opiskelijoille)
- Konekääntimet: Microsoft MT, Sunda, Fiskmö, eTranslation, Google Translate, Tilde ym.
- Muuta: OCR - FineReader, korpuksien käsittely: SketchEngine ja TextHammer (oma työkalu), terminhallinta: MyTerMS (oma työkalu)

Turun yliopisto, Monikielisen käännösviestinnän tutkinto-ohjelma

1/2

- Kieli- ja käännösteknologia (5 op) - pakollinen kurssi, jolla esitellään työkalut ja harjoitellaan niiden käyttöä
 - Käännösmuistiohjelmat
 - Konekääntäminen ja jälkieditointi
 - Korpuukset
 - Puheentunnistus
 - Projektinhallinta
- Kieli- ja käännösteknologian jatkokurssi (5 op) - valinnainen kurssi
 - Käännösmuistiohjelmien edistynyt käyttö, lokalisointi ja jälkieditointi
- Monikielinen käännöstyöpaja I (10 op) ja II (10 op)
 - Käännöstoimiston simulointi
 - Toimeksiannot suoritetaan yleensä käyttäen käännösmuistiohjelmaa ja sen projektinhallintaa
 - Käännöstyöpaja II -kurssilla myös jälkieditointitehtävä

Turun yliopisto, Monikielisen käännösviestinnän tutkinto-ohjelma

2/2

- Käytössä olevat ohjelmat
 - käännösmuisti: Memsource, SDL Trados Studio 2019
 - konekääntäminen: eTranslation (ja MT@EC), Memsourcen konekäännin, Google, MOTin sääntöpohjaiset kääntimet
 - korpustyökalu: SketchEngine
 - projektinhallinta: XTRF, Memsourcen työkalut

Helsingin yliopisto, Kääntämisen ja tulkkauksen maisteriohjelma

1/2

- Maisteriohjelma jakautuu kolmeen linjaan: A käännös- ja tulkkausviestintä (85 % opiskelijoista), B käännösteknologia (5 %) ja C oikeustulkkaus (10 %)
- A-linjan käännöskursseilla on kieliparista ja kurssin opettajan painotuksista riippuen käytössä vaihtelevasti käännöstyökaluja, yleisimpänä Memsources (nyt 170 käyttäjää, noin 150 projektia/lukukausi).
- A- ja C-linjoilla pakollisia “teknologiakursseja” ei ole, mutta valinnaisina tarjolla B-linjan kurssit sekä
 - Soveltava käännösteknologia
- B-linja: pakollisina 7 kurssia, 35 op, sekä erilaisia vaihtuvia valinnaisia kursseja
 - Kääntämisen ja tulkkauksen tietotekniikka, Monikielinen sisällönhallinta, Tietokoneavusteinen kääntäminen (CAT), Konekäännös, Lokalisointi, Terminologia ja ontologiat, Käännöseditointi
 - Käännösteknologian tutkimusmenetelmät, Pelilokalisointi, Digitaaliset aineistot, Projekti: käännösteknologia, Monikielinen kielitekniikka

Helsingin yliopisto, Kääntämisen ja tulkkauksen maisteriohjelma

2/2

- Käännösmuistit:
 - MemoQ (pilvi), Memsource (2 luokassa), SDL Studio 2019 (2 luokassa sekä lisenssejä opiskelijoille) ja Wordfast Pro (1 luokassa), lisäksi MateCat, OmegaMT ja Swordfish
- Konekääntimet:
 - MT-opetus: MarianNMT, OpenNMT, Moses, sekä Apertium ja Grammatical Framework
 - MT-evaluatio: Appraise, Asiya, PET
 - Käännöskursseilla: Memsource Translate (beta), Microsoft with Feedback, EU Council Presidency Translator, Google Translate, jatkossa myös eTranslation
- Muut sovellukset:
 - Plunet-käännösprojektinhallinta, SDL Studio Groupshare Cloud
 - Terminologia- ja ontologiat: Multiterm 2019, Protege, Termitehdas ja WebProtege
 - Lokalisaatio: Memsource + Wordpress, Poedit, Virtaal
 - SketchEngine-korpustyökalu, EZTitles av-käännöksissä

Englannin kieli ja kääntäminen, venäjän kieli ja kääntäminen ja käännöstiede Itä-Suomen yliopistossa

1/2

- Kaikille kääntämisen opiskelijoille pakolliset kurssit
 - Kääntäjän teknologia, 3 op (tiedonhaku, käännösmuistiohjelmat, termipankit, korpuukset, konekääntäminen)
 - Käännösten arviointi ja jälkieditointi, 2 op (kääntämisen laatu, konekääntämisen prosessi, jälkieditointi) - eTranslation, Sunda, Systran, Google translator
- Oppiaineissa englannin kieli ja kääntäminen ja venäjän kieli ja kääntäminen käännösmuistien käyttö on integroitu osaksi käännöskursseja (opettajilla erilaisia käytäntöjä)
 - Käytössä MemoQ ja MemSource

- Käännösteknologia kansainvälisessä maisteriohjelmassa (MDP in Linguistic Data Sciences)
 - Käännösteknologian erityiskysymyksiä, 5 op
 - Käännösteknologian ja -teorian työpaja, 5 op
 - Tekstikorpuksset, 2 op
 - Korpuksset ja kääntäminen, 2 op